

Glasilo Prekmurških Slovencev.
Cena na leto 20 K, če jih več
vküp hodi na eden naslov, če
samó edne 30 K. Urednik i izda-
jatelj Klekl Jožef vp. pleb. Čren-
sovcí Prekmurje.

NOVINE

Rokopisi se pošiljajo na g. ured-
nika naslov i se ne povrneje.
Oglasi (inserati) se sprejmejo v
g. Balkanji Ernesta tiskarni v D.
Lendavi. Cena za eden kvadratni
centimeter 1.50 fil. za ednok, za
večkrat popúst.

Naročijo se Novine jedino pri „Opravništvu Novin v Črensovcih, Prekmurje“.

Samo na té naslov se sme poslati tudi naročnina.

Domovina je zgubila svojega Očo! Vmro je i zakopan je Kralj Peter I. Karagjorgjevič.

Augusta 16. popoldne ob pol šestih je vnoготречи naš vladar, ustanovitelj naše lepe države, Jugoslavije, kraljevine Srbov, Horvatov i Slovencev, dušo pústo v Topčideri poleg Belgrada v 77 leti svoje starosti.

Leta 1903. se je iz Švice skoz Beč pelao v Belgrad, da zasede prestol po vmorjenom Aleksandri. Okoli jezero Jugoslovanov ga je tú pozdravilo z rečmi: Slava jugoslovenskomi kralji. I té pozdrav je bio proroküvanje, štero se je spunilo. Postao je kralj, prvi kralj zjedinenih bratov Srbov, Horvatov i Slovencev. A prle, kak si je mogo djati to z tremi diamanti okinčeno korono na glavo, je mogo nositi trenjavo korono. Domovino je zgübo. Poldrugi milijon vernih podanikov njemi je vničo svetovni boj, državo pa razrüšo, vužgao sovražnik. A on, ki je vso nesrečo cele domovine kak pregnanec skoz albanskih gor v tújini noso v svojem srci, ne je obvüpaó. V grčkoj zemlji je spravo vküp svoj mali šereg i ž njim po pomoči zaveznikov začeo napadati železno moč nemško i jo srečno túdi zlomo. Zdaj se začne njegova slava. Horvati i Slovenci navdúšeno njemi idejo proti i se združijo pod njegovim žezlom z brati Srbi v edno, njegovo kraljestvo. A dugo te slave delavno ne mogo vživati, potrle so ga vnoге prestrane nevole i starost, vlego je. Posle njegovoga kraljestva je vodo sin, kraljevič Aleksander, on je pa na razvalinaj svojega junaškoga tela z bistrim okom i močnim dühom bio njegov tanačnik. Zdaj se ločita. Sin zasede prestol, oča vleže v grob. Mi pa stojimo z ednim, ednako vernim srcom pri obema. Očo kralja našega i svojega očo položimo v grob z žalostjov svojega vernoga srca i ohranimo za vsikdar v njem njegovo neminljivo slavo v spomini, sini pa damo vernost i vdanost svojega podložniškoga srca. Slava Kralji Petri! — Živel kralj Aleksander!

Življenje Petra I. Karagjorgjeviča.

Krao Peter se je narodo 29. juna l. 1844. v Beogradi. Oča njemi je bio knez Aleksander Karagjorgjevič, sin Karagjorgja. Osnovne šole je pohajao v Beogradi, nadaljne v Ženevi i Parizi. Leta 1862. je primljen v glasovitno vojaško šolo v Saint Cyri, iz štere je prišo l. 1864. kak francuski oficir. V francosko — pruskom boji se je borio kak francuzki legijonaš i je tú zavolo viteštva bio z redom legije časti odlikovan. Naj reši naime francusko zastavo pred Nemci, je skočo ž njov v zimi v reko Loise i srečno priplavao prek, dobo je pa protin, šteroga se do smrti ne mogo rešiti. V Bosni se borio za naše ljüdi proti Törkom. L. 1883. se je oženo z hčerkov Nikolaja vojvode Črnogorskoga, z Zorkov Z toga zakona se rodila l. 1884. knezinja Jelena, l. 1887. princ Jürij i l. 1889. princ Aleksander. Žena je vmrla l. 1890. Po njenoj smrti se je odselo v Ženevo, gde je pisao knige i se spoznao z Pašičom.

L. 1903. so žarotniki vmorili kralja Aleksandra i Kraljico Drago, narodna skupština pa njega zvolila za kralja. Prišo je v Belgrad 11. juna. L. 1904. so ga koronali v Žiči z kronov, štero so zlejali z topa (štüka) njegovoga oče. L. 1911. i 1912. je obiskao Italijo i Francusko, i to leto začno boj proti Törkom, šteri je povekšao njegovo kraljestvo z Starov Srbijov i Makedonijov. L. 1914. njemi napove boj Austro-ogrška. Prisiljen ga mora sprejeti, junaštvo njegovo vleče za sebov mali srbski šereg i zmaga kak kralj vseh Jugoslovenov. L. 1918. dec. 1. je zavolo betega kraljevsko vlast vložo na drugoga Sina Aleksandra. Zadržavao i trpo svoj teški beteg je v maloј, skromnoj vili na Topčideri. Na prvom nadstropji (štoki) je meo sobico, v njej prosto postel, en sto pa edna mujvanca. To je bilo njegovo pohoštvo. Pred smrtjov je zmerom gledao na sina Jürja, — Aleksander ne je bio doma. V nedelo 14. je srce začelo teško dihanje, vmirajoč je oči meo zaprte, sin je poklekno k posteli i je molo skuze točeč, vojak je držo gorečo svečo, vlada z predsednikom Pašičom pa tiho i genjeno stala pri posteli, doktor je pa držao kralja za roko i šteo kelko bje žila. Ob pol šestih javi, da se je kralj preselo v večnost. Položili so ga v hrastovo z olovom obdano jezero kil teško trügo, dühovniki so celo noč kre njega molili, Sina Aleksandra pa vlada brzojavim obvestila v Parizi, da je oča mrtev. Telo so balzamirali i prenesli v Beograd v Saborsko cerkev, odked so je pokopali 22. v ponedlek v Topoli v družinskoј rakvi (grufti) v Kraljevskoj cerkvi na Cplanci. Naj v miri počiva!

Komisija za meje. — Pazimo, da nas ne vkanijo dobičkarje!

V Varaždin je dospela komisija, štera bo delala meje med našov državov i Madjarskov pa N. Avstrijev gor pri Sv. Jürji. Vógrsko odposlanstvo je tudi tu. Začne se razgraničenje.

Naj ne bi ničše kakšim praznim senjam nasedo, opozarimo vse merodajne kroge na nekša poganjanja, štera so se vršila letos meseca januara na Rediči. To poganjanje je vodo Vizkeleti, bivši lendavski okrajni glavár (föszolgabiró). Prekmurje je pa zastopala občina D. Lendava. Pri tej pogajanjih, štera so se v prvój vrsti vršila, da bi se odpro promet med našov i Madjarskov državov so prišle na guč tudi meje. Vizkeleti je omeno, da bi Madjarska vlada rada dala našoj Monošter i ešče 10 kilometrov železnice od Monoštra do Ženavec, če bi naša D. Lendavo do Kapce prepustila Madjarskoj. Bili so ljudjé, dobičkazeljni, ali nepremišljeni, ki so se toj ponúdbi veselili, ali naše slovensko ljudstvo je včasi glasno zajčalo, kak je to zvedilo.

Za kaj se ide tu? Odkrito povemo, to je navadna špekulacija, ide se za žep. Knez Eszterházi má do štirinajset jezero plúgov zemlje tu, štera sega v največšoj večini ravno do Kapce. To zemljo so šteli špekulantje rešiti. Knez bi 2—3 milijone iz srca rad dao agentom, če bi njemi mogli milijarde vredno imanje rešiti i spraviti nazaj pod madjarsko. Tei agenti bi pa tudi z teh milijončkov lejko gospostvo špilali pri Monoštri ali prek na Vogrskom. Samo za penz se ide tu, za nikaj drugo.

Pa bi nam resan dali Madjari 10 km. železnice? Do Graca bi nam jo celo lejko dali, ar je ne njihova, Ženavce naime dobi Avstrija. Pa če bi nam jo zaistino dali, bi je ne bi meli,

ar v enom tjedni bi z te 10 km. duge železničke poti Nemci i Madjari šinje i švelare dolpobrili i djali na svojo zemljo, štera bi samo *par stopajov* bila od „naše obljubljené železnice.“ Tam je naime ravnica, železnica teče prek Rabe. Mi bi dobili nemški Monošter mesto slov. Lendave, zgúbili pa strategične meje i lendavsko železnico i dobili brez vseh strategičnih mej 10 km. poti, na šteroj so negda šinje bile i z štere bi lejko fúčkali vlaki nemško—madjarskomi. Od 14 jezero plúgov veleposestniške zemlje pa niti ne gučimo, deset Monoštrov bi te ne nadomestilo. Nišče naj ne špekulera za kožo našo. Mi Prekmurci mamó jedini pravo, da gučimo od naših mej, i mi ščemo té meje, štere so zdaj, ohraniti, Lendave nikak ne pústimó. Popravek mej želemo nam na hasek, ne pa na kvar. Vse merodajne vojaške i civilne kroge opominamo i prosimo, da Lendave ne pústijo. Da če Lendavo pústijo, je zgúbjeno Prekmurje, brez Lendave naime nema pomena, da bi te kotek prek Müre slišo k Jugoslaviji. Mi se z naših Slovincov prek meje ne spozabimo i najdemo že priliko, da z mérnim potom za kakše gospodarske ugodnosti je dobimo.

Ar smo zvedli za špekulacijo, ka se zato šče manifestérati 14 i 15 aug. za naše meje pri Monoštri, da bi se rešilo 14 jezero plúgov Esterházirove zemlje i špekulantje zato dobili mastne dobičke, smo odpovedali vsi Prekmurci nameravani krščanski tabor i nej dopústili, da bi što samo edno reč zazino od Monoštra. Najnesramnejša laž je bila to, gda je nekak objavo v „Slovenci“, ka do g. dr. Slavič gučali od mej pri Monoštri. Oni od toga nikaj niti znali neso. Pazimo meje pred špekulanti.

rim spada tudi Sokol, kak mo to včasi vidili. Pa to še nikaj nebi bilo; naj le pišejo, če se tudi raztrgajo od srda. Ali poslušajte, ka drugoga šče znajo te ljudje. Tei demokratiški fašisti so skorj vsi meli sokolske znake, so letali po Spliti se i ta z avtomobili, meli so puške in so napadnoli kat. dijake: dvajset jih je bilo ranjenih. Večkrat so napadnoli semenišče, z grdimi rečmi so psúvali vdeležence zborovanja. — Tu imate jasen dokaz, Prekmurci, kak lažejo Sokoli i „Prekmurški Lažnik“, gda skorj v vsakoj številki piše, kak verni so Sokoli, kak oni ne bantújejo vere in druge kršč. reči. Istina pa je: Sokoli so brezverska organizacija.

Naročte si Novine!

Orlovski tabor v Ptujú dne 31. jul. 1921.

Najbolje precizno izvajane so bile proste vaje (vaditeljske) i tudi one za mednarodno tekmo v Štrasburgi od štrasburške vrste. Eden zamah, eden poklek, edno vzročenje: to je značilo izurjenost in izvežbanost naših prvih telovadcov. Ponosen sam bio proti samomi sebi, gda sam gledao tiste postave mišičastih rok z rešnimi obrazi, šteri se neso obrnili z očmi ne na levo ne na pravo, nego so bili zamišljeni v svoje izvajanje. Jako so nas razveselili dečki s svojo telovadbo na orodji, štero je gledalo občinstvo z velikanskom zanimanjem in navdušenjom. Naj si pridobijo na Francoskom med drugimi telovadei, če že ne prvo pa bar častno mesto: na pot ta in za srečno vrnitev pa njim zakričimo: Bog jih živi. (Zaborili so si prvo mesto naši Krščanski Orli na Francozkom. Op. Ur.)

Po telovadnom nastopi je meo predsednik O. Z. navdušajoči govor na Orle, Orlice i vse občinstvo. Pozdravo je navzoče ljudstvo v imeni Štajerskih Orlov g. Novak in za mesto Ptuj domači vladni komisar.

Nazadnje se je nešteta množica podala na veselo zabavo v ljudski vrt, šteri pa je bio za vse premali. Pri glasih Salezijanske in Orlovske godbe so se spevale narodne pesmi i vršilo „Kolo“.

Prekmurci, sledjite vzgledom svojih bratov tostran Müre, prebúdit se in začnite ustanavljanje telovadnih odsekov. Što je vido manifestacijo v Ptujú, te nemre več mirno gledati, da v njegovom domačem kraji, v občini, ne bi bilo nikšega življenja. Na den, Prekmurci z zavestjov, da bo zmagala tudi pri nas krščansko orlovska miseo!

(Konec.)

Glasi.

Cerkvena vest. Veleč. g. Štefan Varga so premeščeni iz Táplánfaszentlórince za kaplana v Doljno Lendava na mesto g. Herold Jožefa, ki idejo v Sombathelj za kateheta.

Dr. Tina Čuš, gerent dolnje-lendavske občine je po nalogi g. ministra kraleskoga namestnika prevzeo tudi vodstvo okrajnoga glavarstva ekspoziture v Dolnoj Lendavi. Dozdajšnji namestnik okrajnoga glavara g. Kandrič pa ide na dopust zavolo betega.

Tišinski farniki se nam tožijo, ka so dvoje jako zamerili aug. 14. pri slavnosti. Prvo je, ka so nej prišli mil. púšpek, drugo pa, ka so v sobočkoj cerkvi čúli pri ranoj meši vogrsko popevanje, gda bi lejko slovenski uradniki bili pri meši. — Odgovorimo, na 1. pritožbo to, ka so

Demokratsko-sokolsko divjanje proti katoličanskomi dijaštvi v Spliti.

2. 3. in 4. avgusta je zborovalo Jug. kat. prosvetno društvo „Pavlinović“ v Spliti. Splitski (nekrščanski) „Novi List“ je zborovalce pozdravo na sledeči način: Navada je, da se goste pozdravi in mi je pozdravljamo tak: Bodi prokletó — črno seme! Bojte prokleti, verni slugi i janičarji sovražnikov našega naroda: Rima, Dunaja, Karla in Franca Jožefa, Habsburga i čarne internacionale! Bojte prokleti — izrodki in poturice, krvniki i roparji našega naroda! Bojte prokleti čarni i dvoglaví orli! Tak so pisali tisti ljudje proti kat. dijakom, šterim je nikaj ne za vero in k šte-

mil. pišpek nikak ne mogli priti, kak popišemo. Na 2. je pa naš odgovor sledeči: Ne popevajo samo v Soboti vogrski, nego tudi v drugih cerkvah kat. i evangeličanskih je vogrski jezik, šteri je zaistino ne potreben i je njegov namen samo madjarizacija. Zvün toga bodi povedano oziroma tanačivano to: kak so v Soboti vpejali vogrsko božo službo na prošnjo vogrskih urednikov, tak naj vložijo prošnjo ali idejo sami v deputaciji pred g. vikara slovenski uradniki pa se njihovoj prošnji bo zadosta učinolo.

Ptuj. Našo proštijško cerkev so potoma pohodili 12. avg. prekmurški romarje. Ar je te den naš g. organist ne bio doma, ne bi se mogla vršiti meša pred najsv. Oltarskim Svestvom, či ne bi nam bili prišli na pomoč ljubljeni prekmurški romarje. Radi so poslušnoli našo prošnjo pa prevzeli popevanje pri dotičnoj sv. meši. Ljubko so doneli glasi naših romarov po prostornoj božjoj hiži; sv. pesmi v miloj prekmurščini so genole srca navzočih. Hvala Vam, ljubi nam romarje z lepoga Prekmurja. Ptujčanka.

Vsem županom dajo na znanje naš poslanec, naj v imeni svojih občin njim pošlejo zahteve, da se izvoz živine brez carine dovoli. Dokeč se pa ta prošnja ne reši, naj blagovoli carinarnica poslati po ednoga uradnika v Gederovce in na Cankovo na mejo, šteri bi tam kontrolirao živino. Živina i konji, šteri se ne bi nazaj prignali iz mesečnih radgonskih senj, bi bili podvrženi carini; štera živina bi se pa nazaj prignala, bi bila prosta carine. Zahtevajte radgonske mesečne senje. — Protestirajte tudi proti pobiranji dače na tobak, šteroga smo lani sadili i že davno skadili. To je vendar nedopustno i državo ponižajoče delo, da bi se tista dača pobirala, štera je odpuščena. Svedok za to so naš okrajni glavar, naš poslanec, g. Sever i drugi. Ravnatelj tabačne fabrike i Dr. Brejc, b. predsednik dež. vlade sta v to privolila.

Okrajno davčno oblastvo v M. Soboti opomina vse davkoplachevalce, da naj svoje davke redno plačüjejo, ar se samo tak morejo ogniti velki stroškov, ki hodijo z opominanjem i tudi zamüdnoga interesa, šteri je precí velki. Davki se na vsaki frtao leta morejo plačati naimre 1. febr., 1. maja, 1. augusta i 1. nov. Ne čakajte na opomin. Čeki, šteri se vam pošljejo valajo že za opomin.

Senja v Prosenjakovci. Pokrajinska uprava za Slovenijo v Ljubljani je dovolila občini Prosenjakovci pravico za vršitev 4 letnih živinskih i kramarskih senj. Ta senja bodo: dne 15. marca, 18. junija, 7. septembra i 28. novembra vsakše leto. Či na te šteri den bi spadnola nedela ali drugi svetek, se vrši senje na drugi delaven den.

Aretiranci iz Doloje Lendave, ki so zapreti bili v Varaždini za voljo nekše špionaže, štera se je godila prek Vogrske meje, so izročeni civilnoj oblasti. Mariborsko okrožno sodišče de je sodilo, če so kaj krivi. Mislimo, da vsi bodo oproščeni, ar glavni krivec, Schrantz, ki je zrok bio celoga dela, je odskočo iz Varaždinske vojaške voze. G. Raffensperger iz D. Lendave, g. Gjóri iz M. Sobote i Zag iz G. Lakoša, ar se je njihova nekrivičnost dokazala, so že na slobodo puščeni.

Vojaštvo, kak tudi uradniki i vsi državni služebniki morejo zdaj na novo zaprisegnoti našemi novomi krali Aleksandri. Gospod glavar Lipovšek so se odpelali v Ljublano, da tam prisego dol denejo i gda pridejo nazaj, bodo tu v Prekmurji zaprisegnoli vse druge uradnike. Vojaštvo v D. Lendavi je prisego položilo že v četrtek 18. avgusta.

Što ide v Lotmerk, naj ne zamüdi obiskati trgovino *Franca Repiča* sam naj se prepíča od dobrega blaga. Cene so najnižje.

Kelko do smeli žgati kmetje odsehmao brezpoleta. Jun. 17. je podpisao regent Aleksander sledečo odredbo: 1) Od žganice, štero što trži mora plačati od sto litrov 80 koron trošarine i trgovec ešče carino, če jo z drugoga orsaga spravi sem. 2) Ne plačajo trošarine, ki žgejo za sebe i svojo familijo. K familiji se računa tudi držina i delavci, če pri vérti majo hrano i deca, štera je spunila 12 let. 3) Dovoli se brezplačno žganje za štiri kotrige z koščičastoga sáda kak na priliko (sliv ne pa trnoljice,) vinski ali sadni mošt grozdje, 72 vör, od 4 do osem kotrig 144 vör, od 8 do 12 kotrig 225 vör, za 12 kotrig više 225 vör. 4) Iz sada pečkastoga (trnoljice, jagode, ribzli, jaboke itd.) za 4 kotrige 144 vör, za od 4 do 8 kotrig 288 vör, za od 8 do 12 kotrig 432 vör, za od 12 kotrig više 504 vör. 5) Za žganje iz prešanonoga pečkastoga sada, (dinj i tikvi) se sme žgati brezplačno za 4 kotrige 216 vör, za od 4 do 8 kotrig 432 vör, za od 8 do 12 kotrig 648 vör, za od 12 više kotrig 756 vör. Žgati se sme dvakrat na leto.

Ki šče dobro i močno blago po fal cení kúpiti, naj ide k Sršeni v Lotmerk.

Potne izkaznice. Vsi Prekmurci, šteri na železnici kam v Jugoslavijo potüjete, si pri Vašem župani preskrbite potno izkaznico, štero Vam more potrditi državna policija v M. Soboti ali pa g. namestnik okrajnoga glavara v Dolnoj Lendavi. Če idete brez toga na železnico, se Vam zna zgoditi, kak se je dozdaž že većim zgodilo, da vas domo pošlejo i ne püstijo naprej pelati. Policija na železnici má jako ostra navodila.

Kak dugo bodo naši dečki mogli služiti pri soldakah? Po vojaskom zakoni, šteri zdaj pri nas vaia, morejo služiti pri konjenici i kanonih v kadri dve leti. 14 mesecov služijo oni dijaki, šteri v ednom leti neso napravili izpita (skušnje) za rezervnoga oficira, pa tudi oni pešaki, ki znajo dobro pisati i so tudi dobri strelci. 12 mesecov služijo dijaki, šteri že majo maturo i najstarejši sin rodbine, če rodbina má 3 sine. Prvorodeni sin služí le edno leto če, ga ne v rodbini sina, ki bi bio više 17 let star. Samo edno leto služijo tudi oni, šterim je spomria vsa najbližanja rodbina, če so, herbali posestvo ali obrt i plačüjejo na leto više 80 kron direktne porcije.

Pozdrave prekmurkim narodnim slavnostam je na zvezo županov brzajavno i pismeno bilo poslano: 1) od kraljeve vlada v Belgradi i gospoda ministerskoga predsednika Nikola Pašića, 2) od prezvišenoga gospoda pišpeka mariborskoga dr. Mih. Napotnika, 3) od prezvišenoga gospoda pišpeka ljublanskoga dr. Jegliča in pišpeka dr. Karlina, 4) od prezv. g. pišpeka dr. Premuša iz Zagreba, 5) od gospoda komandanta savske divizije iz Zagreba, 6) od bivšega gospoda ministerskoga predsednika Stojana Protića, 7) od predsednika srbske zemljoradničke stranke Mih. Avramovića i ešče od dosta drugih. Celih pozdravov, ki so jako lepi, ne moremo objaviti zavolo maloga prostora. Zahvalni smo vsem prijateljom Prekmurja, ki so se z nas v dnevah naših narodnih slavnostah spomenoli.

Znano je, ka so cene moškomi i ženskomí blagi jako spadnole. Pa itak se to v niednom štacuni tak ne pozna kak pri Sršeni v Lotmerki. Tam so zdaj za jako nižane cene dobili velike vnožine lepoga češkoga i angleškoga blaga i je za istino vredno, ka si vsakši prle kak kaj küpi pri Sršeni pogledne velikansko zalogo.

Orožniki se iščo. Na podlagi povelja br. 2145. komandanta celokupne žandarmerije se išče 5 do 10 popolnoma zanesljivi orožniških aspirantov, ki razumijo vogrski jezik. Tej orožniki se vzemejo v službo brez stalne obveze. Lehko so tudi oženjeni i ne potrebno, da bi odgovarjali predpisanim pogojom, glavno je, da so zanesljivi. Tej orožniki bi služili na postajah v Prekmurji. Prosilci naj se obrnejo do najbližnje orožniške postaje, gde se njim vse razloži.

Orel v Bogojini priredi v nedeljo dne 4. sept. igro v treh dejanjih. „Fernando strah Austrije ali iz preobrnitev roparja“. Igra je včasi po večernici, po igri prosta zabava. Sodeluje ivanska banda. Vabimo vse prijatelje Orlovstva.

Zaročitev. G. Jožef Gáspár trgovec v Murskoj Soboti si je zaročilo gdč. Fanciško Dittrichovo, hčer Gustava Dittricha iz M. Sobote. Obilo blagoslova mladimi pari!

Roparski vmor v Mrtvarjevcih. Že v zadnji številki „Novin“ smo na kratko poročali od umora, šteri se je zgodilo v Mrtvarjevcih 8. toga meseca. K tomi nam poročajo, da je vmorjeni rešetar Karel Kozina, doma iz Zlebico pri Ribnici, šteo tisti den iti na Vogrsko prek meje na senje svoje robe tržiti. V krčmi se je spznoal z nekšima dvema graničaroma, ki sta se njemu ponudila, da ga po peški poti spraviti prek meje na Vogrsko. Zavüpo se njima je išla sta ž njim proti granici. Nindri v šumi pa je eden ostao od zaja i gda je prišo zopet za njima, je nastavo puško na glavo Kozini i ga pod desno oko strelo. Kda je ešče šteo vstanoti ešče ga je ednok na čelo strelo, potem pa je taki mrtev obležo. Kelko se je moglo dognati, je vkradjena le edna vüra i ketna dokeč celo vse papire, nekaj vogrskoga denara i pasuš za Vogrsko so še pri njem našli. Streljeni Kozina ima na Kranjskom ženo i maloga sina. Na glasi je bio kak vrli človek. Ropara, šteri je to včino, so ešče tisti den zaprli. Lüdje, čuvajte se od tüji lüdih, sami hoditi po šumah. Bog vé, kde šteroga kaj čaka. Siromak, šteri si pa je prišo pošteno svojega krüheka služiti v Prekmurje, pa naj v naši zemli mirno počiva.

Dom i svet.

Naš novi kralj Aleksander. Po določbah naše nove ustave po smrti kralja Petra I. kraljevsko oblast more zadobiti njegov drugi sin Aleksander, dozdajšnji trononaslednik, ki se pa slučajno ob smrti svojega očca nahaja v Parizi. Niti na sprevod svojega očca nemore priti naš novi kralj, ar je ravnoč te dni nevarno zbetažao v Parizi. Zato je šla edna deputacija v Pariz, štera ga zapriseže na ustavo. Vojaštvo i državni uradniki, ki so ešče ne, vsi moreje prisego položiti na novoga kralja Aleksandra. Njegov starejši brat princ Jurij, je že tüdi položil prisego Aleksandri. — Bolgarski kralj Boris, je prvi čestitao našemu kralji

Aleksandri k njegovimi zasedenji prestola.

Pogreb kralja Petra I. Pogreb kralja Petra I. se je vršo v pöndeljek. Ogromna množica ljütsva je dospela v Belgrad tak pravijo, da više 30 jezer lüdi prikupilo vküper od vseh krajev naše države. Iz Prekmurja so tüdi odišli naši zastopniki. Na sprevod so zastopane bile vse tüje državne. Pogreb se je začno zjutra ob 8 vüri v saborskoj cerkvi. Tam odnet so trügo pokojnoga kralja nesli na kolodvor. Nosilo jo je pet generalov. Točno ob 9:30 so prinesli mrtvo telo kralja na peron, gde je vojaška godba za igrala mrtvanico, pevsko drštvo zapelo žalostne pesmi, patriarh je pa zmolo pogrebno molitev. Ob 9:40 so postavili kre trüge križ, kraljevske insignije (znamenja) i vence, dostojanstveniki so se ešče zadnjič poslovili od svojega mrtvoga kralja i točno ob desetih vüri se je vlak začno mikati iz kolodvora v Mladenovac. 8 aeroplanov ga je še sprevajalo kre železniške proge, na en falat, topniška divizija je pa skazala slednjo čast svojimi vladari, na to je premino vlak iz očih množiče, šteri je vozo k večnomi počitki njihovoga kralja.

Izpraznitev Baranje. Naše čete so mogle dne 20. augusta na poveljenje mednarodne komisije, šteroj na čeli stoji angleški polkovnik Gosset, izprazniti Pečüh i celo Baranjo. Izpraznavanje se je začelo že 19. ob 2 vüri. Župan pečühski z vsemi svojimi uradniki se preselo v Dardo. Ljüdstvo v Pečühi i v celoj Baranji je razburjeno. Neščejo priti pod Vogrsko-Hortyjo vo vlado, zato je više 3000 rudarov zapüstito premogovne rude i se s posebnim vlakom odpelali v Jugoslavijo. Vogrske čete so prekoračile demarkacijsko črto pred polnočjov od 20. na 21. august. 50. Vogrski vojakov je že naprej prišlo v Bajoz dovoljenjom komisije, da bodo zadržali vodovod (vizvezeték), da se ne bi poškodovao pri evakuaciji.

Vso vojaštvo 43. polka je moglo v četrtek večer oditi iz Dolnje Lendave. Celi poik se preselo v Požego. Na njihovo mesto je prišlo drugo vojaštvo iz Varaždina. Povelje prišlo nepričakovano za naše vojake, pakivanje se je silno moglo vršiti i zato so tüdi vse odnesli, ka njim do rok prišlo. Občina D. Lendava je trpela ogromne škode. Odnegli so 3 katedra iz šol, stolice i stolce. Grad so skeroj na nikoj spravili, ešče štoke iz dver i pod so gorstrgali i sebov odpelali. Čitalnica je mela lepo pohištvo, štero so pa že tüdi na kola sklali, a civilna oblast z pomočjov orožništva njim preperečila. Vidili smo tüdi, da so lagve pelali i fotele na kolodvor, to pa stalno, da je naše vojaštvo še ne imelo fotelov i druge takše stvari. Pozivamo prebivalstvo, naj se zglesi, či se je

komi kakši kvar včino, da bomo zahtevali od vojnoga ministerstva, ka se njim kvar more povrnöti.

Pöšta.

Vinčec Števan D. Bistrica. Agrarna direkcija nam je na našo prošnjo 5. jul. pod števil. 3539. naznanila, da je taki obvestila agrarni urad v Soboti, da dobite kak pogorelec kak naj hitrej les, či ne bi ga dozday, v Soboti se zglosite. **Horvat Janoš Nuskova št. 57.** Vašo prošnjo smo izročili oblasti. Kak se vaša stvar dokonča, nas znova obvestite. Mi bomo gledali za vas. **J. Kavaš. Dobrovnik.** Ostani le tam; idi h. g. plevanoši pa jih prosí, da vama gde stanovanje poskrbijo. Tajniška mesta se v kratkom ne bodo dopunila. **Bežan Jožef župan. G. Lendava.** Letos je dovoljeno dvakrat žgati brezplačno i vekšo množino kak lani. Novine Vam bodo objavile celo odredbo. Od toga da bi vsaki mogo svoj koteo meti, ne vemo. Stalno nam poročajte to. **Štefan Knaus. Odranci.** Z Ljubljane od agrarne direkcije smo dobili sledeči odgovor: Dobili ste v Gumilici pol orala njive i v Odrancih pol orala travnika na parceli Arendaš št. 41. Ar je zemlja te že bila razdeljena med Odrančari, gda ste vi z Gumilic sem prišli, te mogli čakati, dokeč se kakši falaček proste zemlje ne najde. (Št. 3772 agrarni direktor dr. Vratovič.)

Na prodajo.

Trgovinska izmembra s stanovanjom.

• **Posestvo** stoječe iz 20 plügov zemlje na lepoj legi. Dobiček zagvüšen. Na mesto 650 samo za 450 jezer koron.

Vila na štok z ograçekom samo za 150,000 K

Kavarna s koncesijov za 250,000 K.

Gostilna brez vinske koncesije za 250,000 K.

Pozvediti je pri Komercialnoj posredovalnici v Maribori, Gosposka ulica 28.

Trüge za mrtve vsefële male i velke kak i vse mrtvečke potrebsčine se dobijo pri

Albin Sagadin v Beltincih.

Mladenec poštenoga opo- našanja išče stanovanje v dobroj krščanskoj hiži poleg Sobote. Ponüdbe naj se naznanijo uredništvi Novin.

Tisk: E. Balkanji Dolnja Lendava.